

Program centra pre deti a rodiny

Košice – Hurbanova

Hurbanova 42, 040 01 Košice

Obsah

Kontaktná adresa centra	3
Adresa miesta vykonávania opatrení	3
Účel centra pre deti a rodiny	3
Druh a formy vykonávania opatrení	3
Opis cieľovej skupiny centra	4
Dôvody vylučujúce vykonávanie opatrení v centre	4
Celkový počet miest v centre	5
Opis vonkajších a vnútorných priestorov centra	5
Počet zamestnancov a profesijná štruktúra pracovných miest zamestnancov centra s uvedením dosiahnutého vzdelania	7
Spôsob oboznámenia detí, rodičov a iných fyzických osôb s programom centra	8
Odborné metódy práce s dieťaťom, jeho rodinou a inými plnoletými fyzickými osobami pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre a spôsob zapájania spolupracujúcich subjektov do odbornej práce centra	9
Plánovanie a poskytovanie odbornej pomoci tehotnej žene a tejto žene po pôrode a jej dieťaťu	9
Opis plánovania a vyhodnocovania výchovnej činnosti v samostatne usporiadaných skupinách	9
Obsah prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti	10
Rozsah hodín počas dňa a dní v týždni, počas ktorých sa vykonávajú opatrenia ambulantnou alebo terénnou formou	11
Tvorba a vyhodnocovanie čiastkových plánov individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa	11
Podmienky pre záujmovú činnosť, športovú činnosť, kultúrnu činnosť, rekreačnú činnosť a prejavovanie náboženského vyznania a viery	13
Zabezpečenie zdravotnej starostlivosti deťom a mladým dospelým	13
Zabezpečenie školskej dochádzky a prípravy na povolanie detí a mladých dospelých	14
Práva dieťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, a opis práv rodiča a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre	15
Povinnosti dieťaťa alebo mladého dospelého, pre ktorého sa vykonávajú opatrenia v centre, povinnosti ich rodiča a ich iných blízkych osôb. Podmienky stretávania sa v centre	16
Výchovné prostriedky, ktoré je možné uložiť za nedodržanie povinností podľa písmena v) programu	18
Spôsob poskytovania vreckového	21
Postup v rizikových situáciách pre dieťa alebo mladého dospelého, pre ktoré sa vykonáva pobytové opatrenie v centre	22
Príloha	29

a) Kontaktná adresa centra:

Centrum pre deti a rodiny Košice - Hurbanova
Hurbanova 42
040 01 Košice
Telefón: (+421) 055/633 34 11, +421905407774
E-mail: cdrkosice@cdrkosice.sk
Webová stránka: www.cdrkosice.sk

b) Adresa miesta vykonávania opatrení pobytovou formou:

1. Hurbanova 42, 040 01 Košice:

- špecializovaná samostatná skupina s ošetrovateľskou starostlivosťou č. 1 až č. 4
- špecializovaná samostatná skupina s opatrovateľskou starostlivosťou „Lienky“
- špecializovaná samostatná skupina s opatrovateľskou starostlivosťou „Slniečka“
- špecializovaná samostatná skupina s opatrovateľskou starostlivosťou „Hviezdičky“
- samostatná skupina „Kvietky“

2. Rosná 3, 044 14 Čaňa:

- špecializovaná samostatná skupina (ďalej len „ŠSS“) s opatrovateľskou starostlivosťou „Včielky“

3. Magurská 6, 040 01 Košice

- samostatná skupina pre mladých dospelých s kapacitou 4 MLD

4. Južná trieda 1571/42, 040 01 Košice-Juh

- samostatná skupina pre mladých dospelých s kapacitou 4 MLD

c) Účel centra pre deti a rodiny:

Centrum pre deti a rodiny Košice – Hurbanova (ďalej len „centrum“) je podľa § 45 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov zariadenie zriadené na účel vykonávania:

- opatrení dočasne nahrádzajúcich dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie alebo náhradné rodinné prostredie na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia (ďalej len „pobytové opatrenie súdu“),
- opatrení na predchádzanie vzniku, prehĺbovania a opakovania krízových situácií dieťaťa v prirodzenom rodinnom prostredí alebo náhradnom rodinnom prostredí, a porúch psychického vývinu, fyzického vývinu alebo sociálneho vývinu dieťaťa z dôvodu problémov v prirodzenom rodinnom prostredí, náhradnom rodinnom prostredí, širšom sociálnom prostredí a v medziľudských vzťahoch.

d) a e) Druh a formy vykonávania opatrení:

Pobytová forma:

Centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou pre dieťa:

- na základe dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa,
- na základe požiadania dieťaťa,
- na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia

Centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou pre plnoletú fyzickú osobu, ktorou je mladý dospelý (ďalej len „MLD“) po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa.

f) Opis cieľovej skupiny centra:

Centrum má 6 profesionálnych náhradných rodín (ďalej len „PNR“) a 11 samostatne usporiadaných skupín, z toho:

- 4 ŠSS s ošetrovateľskou starostlivosťou
- 4 ŠSS s opatrovateľskou starostlivosťou
- 1 samostatnú skupinu
- 2 samostatné skupiny pre MLD

Centrum prijíma do svojej starostlivosti dieťa a MLD od narodenia až do dosiahnutia plnoletosti, najdlhšie do 25. roku veku života, ak sa sústavne pripravuje na povolanie. Podľa § 55 ods. 4 zákona č. 305/2005 Z. z. sa dĺžka pobytu môže predĺžiť najviac o 24 mesiacov.

Centrum sa špecializuje na prácu s deťmi a MLD s rôznymi druhmi a stupňami zdravotného znevýhodnenia (fyzické, zmyslové, mentálne, narušená komunikačná schopnosť, poruchy učenia, pozornosti a iné) a ich kombináciami.

Centrum prijíma na dobrovoľný pobyt iba dieťa so zdravotným znevýhodnením, vyžadujúce pri jeho celkovej starostlivosti nepretržitú zdravotnú starostlivosť v ŠSS s ošetrovateľskou starostlivosťou, pokiaľ to kapacita zariadenia umožňuje.

Centrum prijíma do **PNR** a **samostatnej skupiny** deti a MLD, ktorých zdravotný stav nevyžaduje ošetrovateľskú starostlivosť (prípadne deti s opatrovateľskou starostlivosťou na základe vydaného lekárskeho posudku).

Centrum prijíma do **ŠSS s ošetrovateľskou starostlivosťou** deti a MLD, ktorých zdravotný stav vyžaduje osobitnú špecializovanú starostlivosť pobytovou formou v ŠSS na základe sociálnej a lekárskej správy, v ktorej je uvedené, že dieťa alebo MLD vzhľadom k celkovému zdravotnému stavu vyžaduje nepretržitú ošetrovateľskú starostlivosť. Tieto správy sú centru predložené pred prijatím dieťaťa a MLD do ŠSS.

Centrum prijíma do **ŠSS s opatrovateľskou starostlivosťou** deti a MLD, ktorých zdravotný a mentálny stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pobytovou formou a neumožňuje im pobyt na samostatnej skupine.

g) Dôvody vylučujúce vykonávanie opatrení v centre:

Centrum sa špecializuje najmä na prácu s deťmi a MLD s rôznymi druhmi a stupňami zdravotného znevýhodnenia (fyzické, zmyslové, mentálne, narušená komunikačná schopnosť, poruchy učenia, pozornosti, a iné) a ich kombináciami.

Centrum nevykonáva opatrenia pobytovou formou:

- pre tehotnú ženu a túto ženu po pôrode a jej dieťa (podľa § 46 ods. 1 písm. c) zákona č. 305/2005 Z. z.).
- špecializovaný a resocializačný program (podľa § 45 ods. 1 písm. d), e) zákona č. 305/2005 Z. z.).

Centrum nevykonáva opatrenia ambulantnou formou alebo terénnou formou (podľa § 59 ods. 1 písm. a) až d) zákona č. 305/2005 Z. z.).

h) Celkový počet miest v centre:

Celková kapacita centra: 94 miest

- ŠSS s ošetrovateľskou starostlivosťou č. 1 až č. 4 s kapacitou 32 miest (kmeňová budova, Hurbanova 42, 040 01 Košice)
- ŠSS s opatrovateľskou starostlivosťou „Slniečka“ s kapacitou 8 miest (kmeňová budova, Hurbanova 42, 040 01 Košice)
- ŠSS s opatrovateľskou starostlivosťou „Hviezdičky“ s kapacitou 8 miest (kmeňová budova, Hurbanova 42, 040 01 Košice)
- ŠSS s opatrovateľskou starostlivosťou „Lienky“ s kapacitou 8 miest (rodinný dom, Hurbanova 42, 040 01 Košice)
- ŠSS s opatrovateľskou starostlivosťou „Včielky“ s kapacitou 8 miest (rodinný dom, Rosná 3, 044 14 Čaña)
- samostatná skupina „Kvietky“ s kapacitou 10 miest (rodinný dom, Hurbanova 42, 040 01 Košice)
- samostatná skupina pre MLD s kapacitou 4 miest (prenájom bytu, Magurská 6, 040 01 Košice)
- samostatná skupina pre MLD s kapacitou 4 miest (prenájom bytu, Južná trieda 1571/42, 040 01 Košice)
- deti v PNR s kapacitou 12 miest.

Ustanovený počet detí a MLD v PNR alebo samostatne usporiadanej skupine možno prekročiť len v odôvodnených prípadoch, pri dodržaní celkového počtu miest centra a len so súhlasom orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „SPODaSK“) v súlade s § 73 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z.

i) Opis vonkajších a vnútorných priestorov centra:

Centrum je zariadenie utvorené a usporiadané na účely vykonávania rozhodnutia súdu a dočasne nahrádza dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie alebo náhradné rodinné prostredie.

Súčasťou centra je 5-podlažná kmeňová budova, kde sú umiestnené ŠSS s ošetrovateľskou starostlivosťou č. 1 až č. 4, ŠSS s opatrovateľskou starostlivosťou „Slniečka“ a ŠSS s opatrovateľskou starostlivosťou „Hviezdičky“.

V troch rodinných domoch sú umiestnené: ŠSS s opatrovateľskou starostlivosťou „Lienky“, ŠSS s opatrovateľskou starostlivosťou „Včielky“ a samostatná skupina „Kvietky“. V dvoch prenajatých bytoch sú umiestnení MLD.

Kmeňová budova je zriadená v 5-podlažnej murovanej budove na Hurbanovej ulici č. 42 v Košiciach. Celý objekt je oplotený so spevnenými prístupovými cestami a parkoviskom. V kmeňovej budove sú zriadené 4 ŠSS pre deti a MLD so zdravotným znevýhodnením vyžadujúce si nepretržitú ošetrovateľskú a zdravotnú starostlivosť a 2 ŠSS pre deti a MLD, ktoré vyžadujú opatrovateľskú starostlivosť. Jednotlivé podlažia kmeňovej budovy sú prepojené schodiskom a spojovacími chodbami.

Prvé nadzemné podlažie sa dispozične člení na šatne pre zamestnancov, návštevnú miestnosť, miestnosť pre upratovačku, jedáleň pre zamestnancov. Z jedálne sa vstupuje do predsiene, ktorá nadväzuje na mliečnu kuchyňu, centrálnu kuchyňu pre prípravu stravy a nápojov pre deti a pre zamestnancov, suchý sklad potravín, sklad zeleniny, kanceláriu pre vedúcu jedálne a zariadenie na osobnú hygienu pre zamestnancov kuchyne.

Na prvom nadzemnom podlaží sa nachádzajú taktiež kancelárske priestory sociálnych pracovníkov.

Na druhom nadzemnom podlaží sa nachádzajú priestory pre ŠSS s opatrovateľskou starostlivosťou „Slniečka“ a „Hviezdičky“. Priestory týchto dvoch ŠSS s opatrovateľskou starostlivosťou sa členia na kúpeľňu s práčovňou, príručný sklad, výdajnú kuchynku, 2 jedálenské miestnosti, herňu, 5 samostatných spální, zariadenie na osobnú hygienu pre deti, miestnosť pre zamestnancov, zariadenie na osobnú hygienu pre zamestnancov, miestnosť na uskladnenie pracovných pomôcok, inšpekčnú miestnosť. Priestory skupín sú usporiadané so zreteľom na celkový stav, súkromie a bezpečnosť detí a MLD.

Na druhom nadzemnom podlaží sa nachádza taktiež administratívny úsek pozostávajúci z kancelárskych priestorov pre technicko-prevádzkových a ekonomických zamestnancov a kancelária riaditeľky zariadenia.

Na tretom nadzemnom podlaží sa nachádzajú priestory pre ŠSS s ošetrovateľskou starostlivosťou č. 3 a č. 4. Priestory ŠSS s ošetrovateľskou starostlivosťou č. 3 a č. 4 sa členia na práčovňu s kúpeľňou, príručný sklad, výdajnú kuchynku, 9 samostatných spální, relaxačno-terapeutickú miestnosť pre deti, herňu, izbu na izoláciu chorých detí a MLD, zariadenie na osobnú hygienu pre deti, zariadenie na osobnú hygienu pre zamestnancov, vyšetrovaciu miestnosť spojenú s prijímacou miestnosťou, izbu sestier, miestnosť na uskladnenie pracovných pomôcok, inšpekčnú miestnosť. Priestory skupín sú usporiadané so zreteľom na celkový stav, súkromie a bezpečnosť detí a MLD.

Na tretom nadzemnom podlaží sa nachádzajú priestory pre školu, kde sú k dispozícii 4 triedy, oddychová miestnosť pre žiakov a učiteľov, kuchynka a zariadenie na osobnú hygienu. Taktiež sa na tomto podlaží nachádza priestor pre vykonávanie metód fyzioterapie, ktorý pozostáva z dvoch miestností.

Na štvrtom nadzemnom podlaží sa nachádzajú priestory pre ŠSS s ošetrovateľskou starostlivosťou č. 1 a č. 2. Priestory ŠSS s ošetrovateľskou starostlivosťou č. 1 a č. 2 sa členia na kúpeľňu s práčovňou, príručný sklad, výdajnú kuchynku, 7 samostatných spální, relaxačno-terapeutickú miestnosť pre deti, izbu na izoláciu chorých detí a MLD, zariadenie na osobnú hygienu pre deti, zariadenie na osobnú hygienu pre zamestnancov, vyšetrovaciu miestnosť spojenú s prijímacou miestnosťou, izbu sestier, miestnosť na uskladnenie pracovných pomôcok, inšpekčnú miestnosť. Priestory skupín sú usporiadané so zreteľom na celkový stav, súkromie a bezpečnosť detí a MLD.

Na štvrtom nadzemnom podlaží sa nachádzajú aj kancelárie členov odborného tímu a dve miestnosti zriadené podľa konceptu Snoezelen.

Na piatom nadzemnom podlaží sa nachádza zasadacia miestnosť.

V samostatnej budove sa nachádza miestnosť údržby (dielňa), v ktorej sú uskladnené pomôcky potrebné na údržbu trávnatých plôch a porastov a pomôcky na drobné údržbárske práce.

ŠSS s opatrovateľskou starostlivosťou „Včielky“ sa nachádza v objekte na ulici Rosná č. 3 v obci Čaňa. Areál domu je rovný, oplotený, prístupný z ulice Rosná. Súčasťou domu je aj záhrada. Dom je dispozične a priestorovo pripravený na bývanie a život detí v skupine rodinného typu. Pri rozdeľovaní detí do jednotlivých izieb sa prihliada na súrodenecké väzby a vývinové obdobie detí. V jednej izbe sú umiestnené najviac dve deti. V dome sú 4 uzamykateľné spálne pre deti, spoločenská miestnosť, počítačová miestnosť, miestnosť pre vychovávateľov (administratívna miestnosť), jedáleň a kuchyňa, dve uzamykateľné zariadenia na osobnú hygienu pre deti (zvlášť pre chlapcov a pre dievčatá). Priestory skupín sú usporiadané so zreteľom na súkromie detí a MLD.

ŠSS s opatrovateľskou starostlivosťou „Lienky“ sa nachádza v areáli centra, ktorý je svahovitý, oplotený, prístupný z ulice Hurbanova. Nezastavané časti pozemku sú pokryté vegetáciou. Súčasťou domu je zastrešená terasa. Dom je dispozične a priestorovo pripravený na bývanie a život detí v skupine rodinného typu. Pri rozdeľovaní detí do jednotlivých izieb sa prihliada na súrodenecké väzby a vývinové obdobie detí. V jednej izbe sú umiestnené najviac tri deti. V dome sú 3 uzamykateľné spálne pre deti, spoločenská miestnosť spojená s kuchynskou a jedálenskou časťou, miestnosť pre vychovávateľov (administratívna miestnosť), dve uzamykateľné zariadenia na osobnú hygienu pre deti (zvlášť pre chlapcov a pre dievčatá). Priestory skupín sú usporiadané so zreteľom na súkromie detí a MLD.

Samostatná skupina „Kvietky“ sa nachádza v areáli centra, ktorý je svahovitý, oplotený, prístupný z ulice Hurbanova. Nezastavané časti pozemku sú pokryté vegetáciou. Pri rozdeľovaní detí do jednotlivých izieb sa prihliada na súrodenecké väzby a vývinové obdobie detí. V jednej izbe sú umiestnené najviac tri deti. V dome je 6 uzamykateľných spální pre deti, spoločenská miestnosť spojená s kuchynskou a jedálenskou časťou, miestnosť pre vychovávateľov (administratívna miestnosť), tri uzamykateľné zariadenia na osobnú hygienu pre deti (zvlášť pre chlapcov a pre dievčatá). Priestory skupín sú usporiadané so zreteľom na súkromie detí a MLD.

Samostatná skupina pre mladých dospelých sa nachádza na ulici Magurská 6 v Košiciach na prízemí. Prenajatý byt je dispozične a priestorovo pripravený na bývanie a život 4 MLD. V byte sú 3 izby pre MLD, kuchyňa, spoločná prechodová chodba s príručným odkladacím priestorom a dve uzamykateľné zariadenia na osobnú hygienu. Pri rozdeľovaní MLD do jednotlivých izieb sa prihliada na zachovanie súkromia MLD opačného pohlavia a v prípade potreby aj na súrodenecké väzby.

Samostatná skupina pre mladých dospelých sa nachádza na ulici Južná trieda 42 v Košiciach na treťom poschodí. Prenajatý byt je dispozične a priestorovo pripravený na bývanie a život 4 MLD. V byte sú 2 izby pre MLD, kuchyňa, spoločná prechodová chodba s príručným odkladacím priestorom a jedno uzamykateľné zariadenie na osobnú hygienu. Pri rozdeľovaní MLD do jednotlivých izieb sa prihliada na zachovanie súkromia MLD opačného pohlavia a v prípade potreby aj na súrodenecké väzby.

j) Počet zamestnancov a profesijná štruktúra pracovných miest zamestnancov centra s uvedením dosiahnutého vzdelania:

Celkový počet zamestnancov centra: **96**

Štruktúra pracovných miest s uvedením dosiahnutého vzdelania:

Zamestnanci samostatne usporiadaných skupín centra a PNR:

pracovná pozícia	počet	najvyššie dosiahnuté vzdelanie
vychovávateľ	10	5 x vysokoškolské vzdelanie II. stupňa
		2 x vysokoškolské vzdelanie I. stupňa
		3 x úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou
pomocný vychovávateľ	23	21 x úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou
		2 x stredné odborné vzdelanie bez maturity
pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou	3	1 x vysokoškolské vzdelanie II. stupňa
		2 x úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou
sestra	26	1 x vysokoškolské vzd. II. stupňa so špecializáciou
		1 x vysokoškolské vzd. II. stupňa bez špecializácie
		1 x vysokoškolské vzd. I. stupňa so špecializáciou
		1 x vysokoškolské vzd. I. stupňa bez špecializácie
		12 x vyššie odborné vzdelanie so špecializáciou
		6 x vyššie odborné vzdelanie bez špecializácie
4 x praktická sestra - asistent		
profesionálny náhradný rodič	6	1 x vysokoškolské vzdelanie II. stupňa
		5 x úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou

Odborný tím centra:

pracovná pozícia	počet	najvyššie dosiahnuté vzdelanie
sociálny pracovník	3	3 x vysokoškolské vzdelanie II. stupňa
psychológ	3	3 x vysokoškolské vzdelanie II. stupňa
špeciálny pedagóg	2	1 x vysokoškolské vzdelanie III. stupňa
		1 x vysokoškolské vzdelanie II. stupňa
koordinátor - vychovávateľ	1	vysokoškolské vzdelanie II. stupňa (atestácia k I. st.)
sestra - zodpovedná osoba	1	vysokoškolské vzdelanie II. stupňa + špecializácia
fyzioterapeut	2	2 x vyššie odborné vzdelanie

Ekonomicko-prevádzkoví zamestnanci centra:

pracovná pozícia	počet	najvyššie dosiahnuté vzdelanie
riaditeľ	1	vysokoškolské vzdelanie II. stupňa
ekonóm	1	vysokoškolské vzdelanie II. stupňa
účtovník	1	vysokoškolské vzdelanie II. stupňa
referent PaM	1	vysokoškolské vzdelanie II. stupňa
majetkár - skladník	1	vysokoškolské vzdelanie II. stupňa
ekonomický zamestnanec	1	vysokoškolské vzdelanie II. stupňa
správca	1	úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou
upratovačka	1	základné vzdelanie
vodič	1	stredné odborné vzdelanie bez maturity
údržbár	1	stredné odborné vzdelanie bez maturity
vodič – údržbár	1	úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou
zamestnanci kuchyne	4	3 x stredné odborné vzdelanie bez maturity
		1 x úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou

Rozvoj výkonu opatrení SPODaSK II:

pracovná pozícia	počet	najvyššie dosiahnuté vzdelanie
sociálny pracovník – pobytová forma	1	1 x vysokoškolské vzdelanie II. stupňa

Zoznam pracovných pozícií, na ktorých zamestnanec zariadenia prichádza do osobného kontaktu s deťmi v súlade s § 58 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z. je uvedený v prílohe č. 1 programu centra.

Centrum využíva odbornú pomoc a služby, ktoré poskytuje centrum poradenstva a prevencie (ďalej len „CPP“), INSTITUTE Bazální stimulace® s.r.o., INSTITUTE Snoezelen-MSE®, supervízor, klinický psychológ, logopéd a podobne.

k) Spôsob oboznámenia detí, rodičov a iných fyzických osôb s programom centra:

Program centra je verejne prístupný na webovej stránke centra, na Informačnej tabuli umiestnenej vo vestibule kmeňovej budovy, na každej samostatne usporiadanej skupine a v domácnosti PNR.

Novoprijaté dieťa alebo MLD je s programom centra oboznámený sociálnym pracovníkom alebo vychovávateľom najmenej do dvoch týždňov od jeho príchodu. O prípadných zmenách sú deti a MLD v centre priebežne informovaní vychovávateľom na komunitných stretnutiach. Spôsob podania informácií je priradený veku a mentálnym schopnostiam každého dieťaťa.

Rodičia a iné fyzické osoby sú s programom centra oboznámení priradeným spôsobom sociálnymi pracovníkmi centra pri poskytnutí informačného poradenstva.

l) Odborné metódy práce s dieťaťom, jeho rodinou a inými plnoletými fyzickými osobami, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre a spôsob zapájania spolupracujúcich subjektov do odbornej práce centra:

Centrum pri práci s dieťaťom, jeho rodinou a inými plnoletými fyzickými osobami využíva odborné metódy individuálnou alebo skupinovú formou:

- Prípadové konferencie
- Stretnutia rodinného kruhu
- Sociálne poradenstvo individuálne a skupinové
- Sociálna diagnostika – genogram, ekomapa, anamnézy
- Príprava dieťaťa na náhradnú rodinnú starostlivosť
- Koncept Bazálnej stimulácie
- Koncept Snoezelen
- Skrining psychického a emočného stavu dieťaťa alebo MLD
- Psychologická diagnostika a re-diagnostika
- Psychologické poradenstvo
- Psychologická a špeciálnopedagogická práca s PNR
- Konzultačno-poradenská činnosť pre zamestnancov centra
- Preventívne programy
- Špeciálnopedagogická diagnostika a re-diagnostika
- Špeciálnopedagogické poradenstvo a konzultácie
- Depistáž, včasná detekcia detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- Špeciálnopedagogická prevencia a osveta
- Profesionálna orientácia
- Poskytovanie fyzioterapeutickej starostlivosti
- Ošetrovateľská starostlivosť

Centrum je držiteľom certifikátu pracoviska s Bazálnou stimuláciou a certifikátu pracoviska Snoezelen-MSE a tieto koncepty integruje do starostlivosti o deti a MLD.

Centrum spolupracuje s rôznymi subjektmi (CPP, občianske združenia, kluby) a fyzickými osobami (dobrovoľníci z rôznych organizácií a škôl), ktoré zapája do spolupráce na základe písomnej žiadosti, telefonického rozhovoru a e-mailovej alebo osobnej komunikácie.

m) Plánovanie a poskytovanie odbornej pomoci tehotnej žene a tejto žene po pôrode a jej dieťaťu:

Centrum nevykonáva opatrenia pobytovou formou pre tehotnú ženu a túto ženu po pôrode a jej dieťa.

n) Opis plánovania a vyhodnocovania výchovnej činnosti v samostatne usporiadaných skupinách:

Výchovná činnosť pozostáva z individuálnej a skupinovej práce vychovávateľa s deťmi. Pri plánovaní výchovnej činnosti sa prihliada na vekové zloženie detí, ich záujmy, názor a mentálnu úroveň.

V rámci výchovnej činnosti sú realizované pobytové tábory, víkendové pobyty, exkurzie, výlety, turistické vychádzky, športové a voľnočasové aktivity podľa záujmov detí a aktivity pri príležitosti dôležitých dní v živote dieťaťa (meniny, narodeniny, úspešné ukončenie štúdia a iné).

V samostatnej skupine „Kvietky“ a ŠSS s opatrovateľskou starostlivosťou „Včielky“, „Lienky“, „Slniečka“ a „Hviezdičky“ pravidelne najmenej raz za tri mesiace plánuje a vyhodnocuje výchovnú činnosť vychovávateľ podľa možností spolu s deťmi na komunitných stretnutiach, o čom vedie písomný záznam.

ŠSS s ošetrovateľskou starostlivosťou výchovnú činnosť neplánuje z dôvodu zdravotného stavu detí, ktorý im neumožňuje zúčastňovať sa vyššie uvedených výchovných činností.

Deti, ktoré sú umiestnené v ŠSS s ošetrovateľskou starostlivosťou a zdravotný stav im umožňuje zúčastňovať sa na niektorej vyššie uvedenej výchovnej činnosti, môžu sa na nich zúčastniť spolu so zamestnancom skupiny.

o) Obsah prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti:

Rozsah a podrobnosti prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti (ďalej len „PVNS“) upravuje § 15 a § 16 vyhlášky č. 103/2018 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z. a zákon č. 376/2022 Z. z. o profesionálnych náhradných rodičoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Rozsah prípravy na PVNS je:

- a) 60 hodín, ak fyzická osoba získala najmenej úplné stredné všeobecné vzdelanie alebo najmenej úplné stredné odborné vzdelanie
- b) 80 hodín, ak fyzická osoba získala nižšie vzdelanie ako je vzdelanie uvedené v bode a)
- c) najmenej 21 hodín nácviku praktických zručností podľa § 16 ods. 1 písm. b), vyhlášky č. 103/2018 Z. z., ak ide o zamestnanca centra, ktorý bol členom odborného tímu podľa § 5 danej vyhlášky alebo ktorý zabezpečoval starostlivosť o deti nepretržite najmenej tri roky, alebo ak ide o manžela PNR a starostlivosť v PNR zabezpečuje len jeden z manželov.

Za povolenú neúčast' na príprave sa považuje max. 10% z celkového počtu hodín prípravy, ktorá musí byť zdokladovaná (napr. PN, lekárske vyšetrenia, úmrtie v rodine a pod.)

Príprava na PVNS v centre zahŕňa:

- poskytnutie základných informácií o
 - právnych predpisoch upravujúcich oblasť SPODaSK a rodinnoprávných vzťahov a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisoch súvisiacich so starostlivosťou v PNR,
 - výchovných opatreniach, náhradnej starostlivosti a osvojení,
 - psychickom vývine, fyzickom vývine a sociálnom vývine dieťaťa a potrebách dieťaťa,
 - potrebách a špecifikách starostlivosti o dieťa, ktoré je obeťou trestného činu obchodovania s ľuďmi, alebo ktoré je týrané, sexuálne zneužívané alebo sa vykonávajú opatrenia na overenie miery ohrozenia dieťaťa týraním, sexuálnym zneužívaním alebo iným činom ohrozujúcim jeho život, zdravie, priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin v rozsahu najmenej 16 hodín z celkového počtu hodín určených na poskytnutie základných informácií,
 - právach dieťaťa
 - právach a povinnostiach PNR
- nácvik praktických zručností vo výchovnej práci s deťmi v rozsahu najmenej 50% z celkového počtu prípravy na PVNS je zameraný na:
 - identifikáciu vývinových potrieb dieťaťa,
 - vzťahovú väzbu, citové pripútanie a separáciu dieťaťa,
 - prispôsobenie sa zmene v rodine PNR,
 - komunikačné zručnosti,
 - rozvoj výchovných zručností,
 - riešenie záťažových situácií v rodine,
 - spoluprácu v tíme odborníkov.

Po ukončení prípravy je vypracované zhodnotenie prípravy, ktorého súčasťou je najmä:

- zhodnotenie záujmu fyzickej osoby o získanie informácií o PVNS a zhodnotenie spolupráce pri nácviku praktických zručností vo výchovnej práci s deťmi počas PVNS
- zhodnotenie motivácie fyzickej osoby na PVNS
- záver, či fyzická osoba absolvovala alebo neabsolvovala PVNS.

Centrum realizuje prípravu na PVNS 2 x ročne, a to v apríli od 15.04.2024 a v septembri od 16.09.2024. Záujemcovi o prípravu na PVNS bude do dvoch týždňov od podania jeho žiadosti poskytnutá písomná informácia o termíne začiatku konania tejto prípravy v našom zariadení. Zároveň mu bude poskytnutá informácia o možnosti absolvovania danej prípravy v inom centre, ktoré realizuje v skoršom termíne prípravu na PVNS.

Riaditeľ zariadenia určí tím na prípravu fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa PNR v zložení:

- najmenej jeden psychológ s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore psychológia (§ 16 ods. 3, vyhlášky č. 103/2018 Z. z.)
- najmenej jeden sociálny pracovník s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore sociálna práca, resp. špeciálny pedagóg s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore špeciálna pedagogika alebo liečebná pedagogika

Riaditeľ zariadenia zároveň určí koordinátora, ktorý vedie celý proces prípravy na PVNS.

p) Rozsah hodín počas dňa a dní v týždni, počas ktorých sa vykonávajú opatrenia ambulantnou alebo terénnou formou:

Centrum nevykonáva opatrenia ambulantnou formou alebo terénnou formou.

q) Tvorba a vyhodnocovanie čiastkových plánov individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa:

Individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa (ďalej len „IPROD“) je súbor čiastkových plánov vykonávania odborných činností v centre. Pozostáva z plánu sociálnej práce, plánu výchovnej práce s dieťaťom, hlavných úloh psychologickkej činnosti psychológa centra, plánu špeciálnopedagogickej intervencie pre dieťa a plánu komplexnej ošetrovateľskej starostlivosti, ak si to zdravotný stav dieťaťa alebo MLD vyžaduje.

Všetky čiastkové plány, ktoré tvoria súčasť IPRODU sú kompatibilné a vychádzajú z cieľa odbornej práce s dieťaťom, jeho rodinou alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a ďalšími fyzickými osobami, ktorý určuje orgán SPODaSK v spolupráci s centrom. Zainteresované subjekty, ktoré participujú na tvorbe čiastkových plánov sa spoločne dohodnú na termíne prehodnotenia plnenia cieľa odbornej práce IPRODU.

Koordinátorom IPRODU sú sociálni pracovníci, ktorí zodpovedajú za zabezpečenie kontinuity vykonávania odborných činností pre dieťa.

Na tvorbe a vyhodnocovaní čiastkových plánov IPRODU sa spolupodieľajú vychovávatelia, zdravotné sestry, pomocní vychovávatelia, PNR, členovia odborného tímu a deti alebo MD pokiaľ im to umožňuje zdravotný stav, vek a mentálne schopnosti.

Vykonávanie sociálnej práce so zameraním na prácu s dieťaťom a jeho rodinou počas výkonu opatrení SPODaSK v centre sa realizuje na základe plánu sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou, ktorý je vypracovaný v spolupráci s ÚPSVaR-om.

Plán sociálnej práce vychádza z posúdenia situácie dieťaťa a jeho rodiny a zohľadňuje najlepší záujem dieťaťa v súlade s § 3 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z. Plán sociálnej práce tvorí sociálny pracovník v spolupráci s rodinou, mestom/obcou a príslušným ÚPSVaR-om podľa trvalého pobytu dieťaťa. Plán je vypracovaný písomne pre každé dieťa, u ktorého bola určená miera ohrozenia dieťaťa a aktualizuje sa podľa výsledku prehodnotenia plnenia úloh a výsledku prehodnotenia miery ohrozenia dieťaťa.

Plán sociálnej práce vyhodnocuje pracovník zodpovedný za koordináciu prípadu spravidla za účasti všetkých zainteresovaných subjektov, ktorí môžu poskytnúť informácie k plneniu ostatných čiastkových plánov IPRODU pri každej zmene, ktorá má priamy vplyv na mieru ohrozenia dieťaťa.

Plán osamostatňovania sa mladého dospelého je súčasťou plánu sociálnej práce. Tvorí ho sociálny pracovník centra v spolupráci s dieťaťom a vychovávateľom, po dovŕšení 15. roku veku dieťaťa a najmenej rok pred dovŕšením jeho plnoletosti. Plán osamostatňovania sa MLD vyhodnocuje sociálny pracovník spolu s dieťaťom a vychovávateľom polročne, alebo pri každej ďalšej rozhodujúcej skutočnosti, ktorá by mohla spôsobiť zmenu cieľa plánu sociálnej práce.

Plán prípravy na osamostatnenie sa mladého dospelého je zameraný na komplexnú pomoc a podporu MLD v procese jeho osamostatňovania sa. V pláne sa uvádza aj predpokladaný spôsob zabezpečenia si ďalšieho bývania s prihliadnutím na mentálne, ale aj finančné možnosti MLD.

Plán prípravy na osamostatnenie sa MLD vyhodnocuje sociálny pracovník spolu s mladým dospelým polročne, alebo pri každej ďalšej rozhodujúcej skutočnosti, ktorá by mohla spôsobiť zmenu cieľa plánu sociálnej práce.

Plán sociálnej práce s plnoletým, vychádza z posúdenia situácie plnoletého. Tvorí ho sociálny pracovník centra v spolupráci s plnoletým. Plán je vypracovaný písomne a obsahuje zhodnotenie situácie, cieľ sociálnej práce, opatrenia na dosiahnutie cieľa sociálnej práce, ciele navrhnutých opatrení, konkrétne úlohy na dosiahnutie cieľov, kritérium hodnotenia splnenia plánu, výsledok prehodnotenia plnenia úloh a kontaktné údaje zamestnanca, ktorý vedie a koordinuje plnenie úloh plánu sociálnej práce plnoletým. V pláne sociálnej práce s plnoletým sú uvedené aj spolupracujúce subjekty, vrátane člena rodiny a ďalších plnoletých fyzických osôb, ktoré sa podieľajú na jeho tvorbe.

Plán sociálnej práce s plnoletým vyhodnocuje sociálny pracovník spolu s plnoletým polročne, alebo pri každej ďalšej rozhodujúcej skutočnosti, ktorá by mohla spôsobiť zmenu cieľa plánu sociálnej práce s plnoletým.

Plán výchovnej práce s dieťaťom tvorí a vyhodnocuje v samostatnej skupine a v ŠSS s opatrovateľskou starostlivosťou vychovávateľ podľa možností v spolupráci s dieťaťom, v ŠSS s ošetrovateľskou starostlivosťou zdravotná sestra v spolupráci so špeciálnym pedagógom alebo psychológom a podľa možností aj s dieťaťom. U dieťaťa v profesionálnej náhradnej rodine ho tvorí a vyhodnocuje PNR, podľa možností v spolupráci s dieťaťom.

Tvorba a vyhodnotenie plánu výchovnej práce s dieťaťom je individuálna u každého dieťaťa a zohľadňuje jeho vek, mentálne schopnosti a zdravotný stav.

Zamestnanec zodpovedný za vedenie plánu výchovnej práce s dieťaťom v termíne určenom v IPRODe komplexne písomne hodnotí celé obdobie v jednotlivých oblastiach, kde popisuje úspechy alebo neúspechy, ktoré dieťa robí, ako sa posúva jeho rozvoj a zároveň zisťuje, ktoré čiastkové ciele a konkrétne úlohy boli naplnené v pláne výchovnej práce s dieťaťom.

Hlavné úlohy psychologickéj činnosti psychológa centra tvorí a vyhodnocuje psychológ centra v termíne určenom v IPRODe, prípadne pri každej ďalšej rozhodujúcej skutočnosti, ktorá by mohla spôsobiť zmenu cieľa odbornej práce IPRODu.

Plán špeciálnopedagogickéj intervencie pre dieťa tvorí a vyhodnocuje špeciálny pedagóg centra v termíne určenom v IPRODe, prípadne pri každej ďalšej rozhodujúcej skutočnosti, ktorá by mohla spôsobiť zmenu cieľa odbornej práce IPRODu.

Plán komplexnej ošetrovateľskej starostlivosti tvorí a vyhodnocuje u detí a MLD s ošetrovateľskou starostlivosťou sestra („zodpovedná osoba“) v termíne určenom v IPRODe, prípadne pri každej ďalšej rozhodujúcej skutočnosti, ktorá by mohla spôsobiť zmenu cieľa odbornej práce IPRODu.

r) Podmienky pre záujmovú činnosť, športovú činnosť, kultúrnu činnosť, rekreačnú činnosť a prejavovanie náboženského vyznania a viery:

Centrum vytvára podmienky pre kultúrno-spoločenskú a športovú činnosť formou písania projektov zameraných na tento účel a formou spolupráce s rôznymi subjektmi (občianske združenia, centrá voľného času, školy, športové kluby a podobne) a fyzickými osobami (dobrovoľníci, sponzori a pod.). Taktiež uskutočňuje pre deti a MLD pobytové tábory, víkendové pobyty, exkurzie, výlety, turistické vychádzky, návštevy rôznych kultúrno-spoločenských a športových podujatí. V areáli centra sa nachádzajú aj herne a detské ihrisko s rôznymi komponentmi.

Pri kultúrno-spoločenských a športových aktivitách centrum rešpektuje záujmy a názor dieťaťa alebo MLD, podporuje a rozvíja jeho talent, samostatnosť, tvorivosť a poskytuje mu priestor na sebarealizáciu. Centrum rešpektuje aj náboženské presvedčenie dieťaťa alebo MLD a umožňuje mu slobodné prejavovanie náboženského vierovyznania a viery.

Vytváraním podmienok pre realizáciu kultúrno-spoločenských a športových aktivít a podporovaním slobodného prejavovania náboženského vierovyznania a viery centrum umožňuje dieťaťu a MLD nadväzovanie kontaktov a budovanie vzťahov v prostredí mimo centra a pomáha im v integrácii do spoločnosti (komunikovať a vychádzať s druhými ľuďmi, riešiť problémy, orientovať sa v prostredí mimo centra, atď.).

s) Zabezpečenie zdravotnej starostlivosti deťom a mladým dospelým:

Centrum zabezpečuje deťom a MLD, pre ktorých sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre, základnú zdravotnú starostlivosť lekárom v odbore pediatria a špecializovanú odbornú starostlivosť v odborných ambulanciách mesta Košice a Bratislava:

Ambulancia genetického lekárstva
Ambulancia rizikových novorodencov
Anesteziologická ambulancia
Čelustná ortopédia
Endokrinologická ambulancia
Foniatrická ambulancia
Fyziatrisko-rehabilitačná ambulancia
Gastroenterologická ambulancia
Hematologická ambulancia
Chirurgická ambulancia
Imunoalergologická ambulancia
Kardiologická ambulancia
Kožná ambulancia
Metabolická ambulancia
Nefrologická ambulancia
Neurologická ambulancia
Očná ambulancia
Onkohematologická ambulancia
Onkologická ambulancia
ORL ambulancia
Ortopedická ambulancia
Pedopsychiatrická ambulancia
Plastická chirurgia
Pneumologická ambulancia
Stomatologická ambulancia
Urologická ambulancia
Detské kardiocentrum v Bratislave

Centrum zabezpečuje deťom a MLD nepretržitú ošetrovateľskú starostlivosť v ŠSS s ošetrovateľskou starostlivosťou. Ošetrovateľská starostlivosť je vykonávaná sestrami v 12-hodinových zmenách. Pri ošetrovateľských a opatrovateľských výkonoch kooperujú zdravotníci pracovníci a pomocní vychovávatelia.

Všetky výkony sú poskytované v súlade s platnými ošetrovateľskými štandardmi práce, ktoré boli vytvorené jednotlivými odbornými pracovnými skupinami v odbore ošetrovateľstva Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky.

Rozsah ošetrovateľskej starostlivosti je poskytovaný v súlade s vyhláškou č. 95/2018 Z. z., ktorou sa určuje rozsah ošetrovateľskej praxe poskytovanej sestrou samostatne, samostatne na základe indikácie lekára a v spolupráci s lekárom a rozsah praxe pôrodnej asistencie poskytovanej pôrodnou asistentkou samostatne, samostatne na základe indikácie lekára a v spolupráci s lekárom.

Deťom a MLD v PNR je poskytovaná zdravotná starostlivosť v mieste trvalého bydliska PNR.

t) Zabezpečenie školskej dochádzky a prípravy na povolanie detí a mladých dospelých:

Centrum zabezpečuje plnenie povinnej školskej dochádzky v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Centrum taktiež zabezpečuje plnenie povinného predprimárneho vzdelávania v súlade so zákonom č. 273/2021 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Deti sú vzdelávané v materskej škole, špeciálnej materskej škole (ďalej len „ŠMŠ“), základných školách (ďalej len „ZŠ“) a špeciálnych základných školách (ďalej len „ŠZŠ“).

Deťom so zdravotným znevýhodnením, ktoré sú oslobodené od povinnosti dochádzať do školy je poskytované individuálne vzdelávanie v priestoroch centra, ktoré sú prispôsobené ich špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám.

Po ukončení ZŠ a ŠZŠ môžu získať ďalšie vzdelanie na školách podľa vlastného výberu, pričom sa zohľadňuje potenciál dieťaťa a MLD, jeho záujmy a pracovné možnosti ponúkané na trhu práce.

Vychovávateľ a pomocný vychovávateľ zabezpečuje sprevádzanie detí do školy a zo školy u tých detí, ktoré sú vzdelávané v ŠMŠ i ŠZŠ a vyžaduje si to ich zdravotné znevýhodnenie.

u) Práva dieťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, a opis práv rodiča a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre:

Centrum pri plnení svojho programu vychádza z Dohovoru o právach dieťaťa, z Dohovoru o právach dieťaťa so zdravotným postihnutím a zo Všeobecnej deklarácie ľudských práv (Charta ľudských práv).

Dieťa alebo plnoletá fyzická osoba, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, má právo požiadať o pomoc pri ochrane svojich práv orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „SPODaSK“), zariadenie, obec, vyšší územný celok, akreditovaný subjekt, školu, školské zariadenie, poskytovateľa zdravotnej starostlivosti alebo iný štátny orgán, ktorý je príslušný podľa zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore chrániť práva a právom chránené záujmy dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby. To platí aj vtedy, ak dieťa nemôže vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť požiadať o pomoc samostatne, ale prostredníctvom tretej osoby.

Dieťa má právo požiadať o pomoc pri ochrane svojich práv aj bez vedomia rodičov alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa.

Rodič a osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, majú právo pri výkone svojich práv a povinností požiadať o pomoc orgán SPODaSK, zariadenie, obec, vyšší územný celok, akreditovaný subjekt, školu, školské zariadenie, poskytovateľa zdravotnej starostlivosti a iný štátny orgán, ktorý je príslušný podľa zákona č. 171/1993 Z. z. chrániť práva a právom chránené záujmy dieťaťa.

1. Spôsob udržiavania kontaktov dieťaťa a mladého dospelého s rodičom, ďalšími príbuznými a osobami, ku ktorým má blízky vzťah:

Centrum vytvára podmienky udržiavania kontaktu dieťaťa a MLD, pre ktorého je v centre vykonávané pobytové opatrenie súdu s rodičmi, ďalšími príbuznými a inými blízkymi osobami.

Kontakt môže byť udržiavaný osobne, telefonicky, elektronicky (prostredníctvom sociálnych sietí, e-mailu, a iné) a písomne, ak nebolo rozhodnutím súdu ustanovené inak.

2. Spôsob, akým sa dieťa, pre ktoré sa v centre vykonávajú opatrenia, môže obrátiť aj bez vedomia centra na orgán SPODaSK, verejného ochrancu práv, komisára pre deti, komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, súd alebo prokuratúru:

Sociálny pracovník alebo vychovávateľ na komunitnom stretnutí oboznámi dieťa a MLD s tým, že sa môže obrátiť na orgán SPODaSK, verejného ochrancu práv, komisára pre deti, komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, súd alebo prokuratúru bez vedomia centra **priamo** alebo **prostredníctvom inej osoby**:

- vložením listu so svojím podnetom do schránky dôvery,
- elektronicky prostredníctvom e-mailu alebo online chatu na webovej stránke daného orgánu,
- telefonátom na linku detskej istoty,
- osobne v sídle daného orgánu.

Sociálny pracovník alebo vychovávateľ poučí dieťa a MLD ako podávať podnety na príslušné orgány a sprístupní presné adresy na každej samostatne usporiadanej skupine a v domácnosti PNR.

3. Podmienky doručovania pošty, prístupu na internet a používania telefónu:

Sociálny pracovník centra zapíše každú doručенú **poštu** do poštovej evidencie a do spisu dieťaťa a následne je odovzdaná adresátovi.

Prístup na **internet** má dieťa v centre od veku 16 rokov. Deťom je umožnené používať internet kedykoľvek mimo času nočného pokoja. Podmienky a rozsah používania internetu stanovuje službukonajúci zamestnanec z dôvodu zabezpečenia optimálnych podmienok nevyhnutných pre zachovanie dobrého duševného zdravia, psychickej pohody, výkonnosti, zlepšenia duševnej činnosti, kvality spánku a ochrany pred dlhodobým vplyvom elektromagnetického žiarenia na organizmus.

Ak má dieťa menej než 16 rokov, podmienky a rozsah používania internetu určuje osoba (službukonajúci zamestnanec) poučená o ochrane osobných údajov (podľa GDPR nariadenia).

Deťom je umožnené používať **telefón** kedykoľvek mimo času nočného pokoja, z dôvodu zabezpečenia optimálnych podmienok nevyhnutných pre zachovanie dobrého duševného zdravia, psychickej pohody, výkonnosti, zlepšenia duševnej činnosti, kvality spánku a ochrany pred dlhodobým vplyvom elektromagnetického žiarenia na organizmus.

v) **Povinnosti dieťaťa alebo mladého dospelého, pre ktorého sa vykonávajú opatrenia v centre, povinnosti ich rodiča a ich iných blízkych osôb. Podmienky stretávania sa v centre:**

Dieťa v centre a v PNR je povinné:

1. konať tak, aby boli zachované práva druhých,
2. správať sa tak, aby neohrozovalo svoje zdravie a bezpečnosť, ako aj zdravie a bezpečnosť ďalších osôb (v centre nie je povolené vlastniť predmety ohrozujúce zdravie a bezpečnosť, vykonávať činnosti zdraviu škodlivé, najmä fajčenie, pitie alkoholických nápojov, požívanie zdraviu škodlivých látok, a pod.),
3. nedopúšťať sa sexuálneho obťažovania a násillia,
4. dodržiavať vnútorné pravidlá, na ktorých sa samostatne usporiadaná skupina, prípadne PNR s dieťaťom dohodli,
5. rešpektovať pokyny službukonajúceho zamestnanca, ktoré sú v súlade so všeobecne záväznými predpismi, vnútornými predpismi centra a dobrými mravmi,
6. starať sa o svoje osobné veci,
7. neprisvojovať si cudzí majetok,
8. dodržiavať pravidlá hygieny, zachovávať prijaté zdravotné opatrenia, zúčastňovať sa preventívnych prehliadok a lekárskech vyšetrení,
9. spolupodieľať sa na chode domácnosti, napr. na varení, nakupovaní, upratovaní izieb, spoločných priestorov a vonkajšieho okolia,
10. spolupodieľať sa na tvorbe spisovej dokumentácie, vnútorných pravidiel skupiny, jedálneho lístku, atď.,
11. plniť povinnú školskú dochádzku a systematicky sa pripravovať na vyučovanie,
12. chrániť pred poškodením a zámerné neničiť majetok centra a PNR,
13. dodržiavať čas vychádzok, ktorý bol vopred vzájomne dohodnutý a v prípade omeškania z akéhokoľvek dôvodu, hneď telefonicky kontaktovať službukonajúceho zamestnanca alebo PNR.

Povinnosti mladého dospelého, pre ktorého sa vykonávajú opatrenia v centre sú súčasťou dohody o poskytovaní starostlivosti MLD v samostatnej skupine.

Rodič a iné blízke osoby dieťaťa alebo mladého dospelého v centre sú povinné:

1. konať tak, aby boli zachované práva druhých,
2. dodržiavať dohodnuté termíny návštev,
3. plniť si úlohy, na ktorých sa dohodne spoločne so zamestnancami centra,
4. správať sa tak, aby neohrozovali svoje zdravie a bezpečnosť, ako aj zdravie a bezpečnosť ďalších osôb (do centra nie je povolené prinášať predmety ohrozujúce zdravie a bezpečnosť, vykonávať činnosti zdraviu škodlivé, najmä fajčenie, pitie alkoholických nápojov, požívanie zdraviu škodlivých látok, a pod.),
5. rešpektovať pokyny službukonajúceho zamestnanca, ktoré sú v súlade so všeobecne záväznými predpismi, vnútornými predpismi centra a dobrými mravmi,
6. rešpektovať nočný pokoj,
7. zodpovedať za svoje osobné veci,
8. dodržiavať pravidlá hygieny, zachovávať prijaté zdravotné opatrenia,
9. chrániť pred poškodením a neničiť majetok centra.

Podmienky stretávania sa dieťaťa alebo mladého dospelého s rodičom a inými blízkymi osobami:

Dieťa, pre ktoré je v centre vykonávané pobytové opatrenia súdu, má právo stretávať sa s rodičom, ak nebolo rozhodnutím súdu ustanovené inak. Rodič alebo iná blízka osoba musí rešpektovať odmietavý postoj dieťaťa alebo MLD k stretávaniu sa.

Centrum poskytuje dieťaťu a osobe, s ktorou dieťa alebo MLD udržiava kontakt pomoc na uľahčenie priebehu stretnutí, na rozvoj a úpravu ich vzájomných vzťahov a na úpravu ich rodinných pomerov. Dieťa alebo MLD si na tento účel môže vybrať zamestnanca centra, alebo inú blízku osobu, ktorá sa zúčastní stretnutia.

Sociálny pracovník centra dohodne s rodičom, ďalšími príbuznými a inou blízkou osobou dieťaťa alebo MLD a s dieťaťom, ktoré je schopné vyjadriť svoj názor, miesto, čas, rozsah a spôsob stretávania sa s prihliadnutím na potreby dieťaťa a možnosti a schopnosti zúčastnených.

Rodičia, ďalší príbuzní a iné blízke osoby dieťaťa, ktoré je v PNR, si termín stretnutia vopred dohodnú so sociálnym pracovníkom centra.

Centrum má v kmeňovej budove zriadenú návštevnú miestnosť a v prípade potreby je možné taktiež využiť pre stretávanie sa vonkajší areál centra alebo priestor v skupine, ktorý určí službukonajúci zamestnanec skupiny.

Stretnutie dieťaťa, ktorého zdravotný stav nedovoľuje samostatne usporiadať skupinu opustiť, sa môže uskutočniť v priestoroch samostatne usporiadanej skupiny, pričom musia byť rešpektované pokyny službukonajúceho zamestnanca skupiny.

Dieťa alebo MLD môže prijímať návštevy denne, pričom nebudú rušiť nočný pokoj, činnosť a chod centra. Návštevy sa hlásia u sociálneho pracovníka alebo službukonajúceho zamestnanca skupiny.

Ak je to v záujme dieťaťa nevyhnutné, centrum je oprávnené:

- určiť, že rodič, ďalší príbuzní a iné blízke osoby dieťaťa sa v odôvodnených prípadoch nemôžu stretnúť s dieťaťom, napríklad ak sú pod vplyvom alkoholu a iných omamných látok, viditeľne chorí, bezdôvodne agresívni a podobne; dôvod musí byť zaznamenaný v knihe návštev, ktorá je súčasťou spisovej dokumentácie dieťaťa a následne centrum túto skutočnosť oznámi orgánu SPODaSK;
- určiť, že rodič, ďalší príbuzní a iné blízke osoby dieťaťa sa môžu stretnúť s dieťaťom v centre na mieste vhodnom alebo vytvorenom na tento účel; v prípade potreby alebo na požiadanie dieťaťa môže byť počas stretnutia prítomný zamestnanec centra;
- umožniť dieťaťu pobyt s rodičom mimo centra na základe dohody, o čom sociálny pracovník centra informuje orgán SPODaSK; ak blízka osoba dieťaťa alebo fyzická osoba, ktorá je dieťaťu známa, má záujem, aby sa dieťa opakovane krátkodobo zdržiavalo mimo centra v jej prítomnosti, je povinná absolvovať informačné poradenstvo v ustanovenom rozsahu;
- utvárať v prípade individuálnej potreby podmienky na pobyt rodiča v centre na účely úpravy vzťahov medzi dieťaťom a jeho rodičom; sociálny pracovník písomne dohodne s rodičom podmienky jeho pobytu v centre.

Ak bol dieťaťu umožnený pobyt mimo centra a dieťa sa v určenom čase do centra nevrátilo, sociálny pracovník je povinný bezodkladne vyzvať rodiča dieťaťa, aby do 24 hodín od vyzvania zabezpečil návrat dieťaťa do centra. Ak sa dieťa do 24 hodín do centra nevráti, sociálny pracovník o tejto skutočnosti upovedomí príslušné oddelenie Policajného zboru.

w) Výchovné prostriedky, ktoré je možné uložiť za nedodržanie povinností podľa písmena v) programu:

Centrum a PNR sa pri používaní výchovných prostriedkov v súvislosti s nedodržaním povinností uvedených v programe centra v bode v) riadi § 7 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z.

Pri nedodržaní povinností dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby centrum používa primerané výchovné prostriedky, ktoré neohrozujú zdravie, dôstojnosť, duševný, telesný a citový vývoj dieťaťa. Výchovné prostriedky musia byť pre dieťa zrozumiteľné, podané primerane jeho veku a osobnosti.

Cieľom výchovného prostriedku je poukázať dieťaťu na nesprávnosť jeho konania alebo činnosti a zabrániť opakovaniu nevhodného správania alebo konania. Pri popise zmysluplnosti povinnosti dieťa a MLD vie, čo sa od neho očakáva, a aké budú dôsledky pri nedodržaní povinností.

O uložení výchovného prostriedku musí byť dieťa vopred informované. Dieťa má možnosť výberu výchovného prostriedku, čo zvyšuje jeho vnútornú motiváciu, pričom výber výchovného prostriedku by mal byť prijateľný pre dieťa, ako aj zamestnanca centra. Pri nesúhlase s uloženým výchovným prostriedkom alebo zistení, že daný výchovný prostriedok nespĺňa predpokladaný výchovný účel, môže dôjsť k jeho prehodnoteniu osobou, ktorá zvolila výchovný prostriedok.

Čas trvania uloženého výchovného prostriedku má byť primeraný závažnosti nedodržanej povinnosti.

Výchovný prostriedok má byť prirodzeným dôsledkom konkrétneho konania alebo správania, ktorým dieťa poruší povinnosti uvedené v programe centra v bode v).

Dieťa v centre a v PNR je povinné:

1. konať tak, aby boli zachované práva druhých
 - Ak dieťa poruší práva druhého, do 24 hodín vymyslí a následne zrealizuje niečo pozitívne, príjemné čím by svoje konanie odčinilo.
2. správať sa tak, aby neohrozovalo svoje zdravie a bezpečnosť, ako aj zdravie a bezpečnosť ďalších osôb (v centre nie je povolené vlastniť predmety ohrozujúce zdravie a bezpečnosť, vykonávať činnosti zdraviu škodlivé, najmä fajčenie, pitie alkoholických nápojov, požívanie zdraviu škodlivých látok, a pod.)
 - Ak dieťa odmieta dodržiavať tieto povinnosti, službukonajúci zamestnanec alebo PNR sa snaží rozhovorom vysvetliť dôvody tejto zásady. Pre deti a MLD je vhodné ako výchovný prostriedok pripravovať rôzne preventívne programy, zážitkové aktivity, poskytovať im primeranú spätnú väzbu, používať metódu pozitívneho príkladu a inovatívne vzdelávacie interaktívne programy.
 - Pri opakovanom sociálno-patologickom správaní dieťa samostatne pripraví najneskôr do dvoch týždňov prednášku na tému, prečo je toto správanie nevhodné.
3. dodržiavať vnútorné pravidlá, na ktorých sa samostatne usporiadaná skupina, prípadne PNR s dieťaťom dohodli
 - Ak dieťa nedodržiava dohodnuté vnútorné pravidlá, službukonajúci zamestnanec alebo PNR po rozhovore zvolí výchovný prostriedok, ktorý je prirodzeným dôsledkom konkrétneho konania alebo správania a je primeraný závažnosti porušeného pravidla. Zvolený výchovný prostriedok bude trvať najdlhšie dva týždne.

4. rešpektovať pokyny službukonajúceho zamestnanca, ktoré sú v súlade so všeobecne záväznými predpismi, vnútornými predpismi centra a dobrými mravmi
 - Každé dieťa je povinné rešpektovať pokyny službukonajúceho zamestnanca, ktoré sú v súlade so všeobecne záväznými predpismi, vnútornými predpismi centra a dobrými mravmi. Ak dieťa nedodržiava tieto pokyny, službukonajúci zamestnanec alebo PNR po rozhovore zvolí výchovný prostriedok, ktorý je prirodzeným dôsledkom konkrétneho konania alebo správania a je primeraný závažnosti porušenej povinnosti. Zvolený výchovný prostriedok bude trvať najdlhšie dva týždne.
5. starať sa o svoje osobné veci
 - Každé dieťa zodpovedá za svoje osobné veci. Ak sa o nich úmyselne nestará alebo ich poškodzuje, spolupodieľa sa na ich oprave alebo náhrade.
6. neprisvojovať si cudzí majetok
 - Ak si dieťa prisvojí cudzí majetok, službukonajúci zamestnanec alebo PNR sa snaží rozhovorom vysvetliť nevhodnosť takéhoto konania a výchovným pôsobením primäť dieťa k vráteniu odcudzenej veci. Ak nie je možné z rôznych dôvodov danú vec vrátiť, dieťa od osoby, ktorej vec odcudzilo, zistí, ako mu môže škodu nahradiť. Nahradenie škody zrealizuje najneskôr do týždňa. V prípade, že odmietne prisvojenú vec vrátiť alebo nahradiť, bude upovedomené o tom, že spáchalo trestný čin, o ktorom bude informované príslušné oddelenie Policajného zboru.
7. dodržiavať pravidlá osobnej hygieny, zachovávať prijaté zdravotné opatrenia, zúčastňovať sa preventívnych prehliadok a lekárskeho vyšetrenia
 - Ak dieťa odmieta dodržiavať tieto povinnosti, službukonajúci zamestnanec alebo PNR sa snaží rozhovorom vysvetliť význam dodržiavania osobnej hygieny a účasti na preventívnych prehliadkach alebo lekárskeho vyšetreniach. Zároveň je vhodné pre deti a MLD ako výchovný prostriedok pripravovať rôzne preventívne programy, zážitkové aktivity, poskytovať im primeranú spätnú väzbu, používať metódy pozitívneho príkladu, vzoru, atď.
 - Ak dieťa odmietne ísť k lekárovi, malo by svoje rozhodnutie vysvetliť na najbližšej návšteve lekárovi.
8. spolupodieľať sa na chode domácnosti, napr. na varení, nakupovaní, upratovaní izieb, spoločných priestorov a vonkajšieho okolia
 - Ak sa dieťa odmieta spolupodieľať na chode domácnosti, službukonajúci zamestnanec alebo PNR sa snaží rozhovorom vysvetliť význam vykonávania domácich prác so zameraním na jeho budúcnosť a vedenie k samostatnosti. Ak dieťa odmieta plniť pridelenú činnosť, môže si v daný deň vybrať z dvoch náhradných povinností súvisiacich s chodom domácnosti, na ktorých sa dohodnú ostatní členovia domácnosti. Záujmové aktivity má povolené v daný deň až po vykonaní svojich povinností.
9. spolupodieľať sa na tvorbe spisovej dokumentácie, vnútorných pravidiel skupiny, jedálneho lístku, atď.
 - Ak sa dieťa odmieta spolupodieľať na tvorbe spisovej dokumentácie, službukonajúci zamestnanec alebo PNR sa snaží rozhovorom vysvetliť účel daného dokumentu a význam spoluúčasti dieťaťa na jeho tvorbe. Ak napriek tomu nechce spolupracovať, bude jeho dokumentácia vytvorená aj bez jeho účasti a možnosti ovplyvňovať obsah do času, kým nezmení svoj názor.

10. plniť povinnú školskú dochádzku a systematicky sa pripravovať na vyučovanie
 - Ak dieťa odmietne ísť do školy, službukonajúci zamestnanec alebo PNR sa snaží od dieťaťa zistiť dôvody jeho rozhodnutia a rozhovorom docieľiť, aby dieťa do školy išlo.
 - Ak sa dieťa nezúčastní vyučovacieho procesu z vlastného rozhodnutia, je povinné dobrať si vynechané učivo, dostane neospravedlňené hodiny z predmetov, na ktorých nebolo a vysvetlí dôvody svojej absencie na nasledujúcom vyučovaní.
 - Ak sa dieťa odmieta pripravovať na vyučovanie alebo domácu prípravu zanedbáva, službukonajúci zamestnanec alebo PNR sa snaží rozhovorom vysvetliť dôležitosť vzdelávania a prípravy na vyučovanie. Taktiež bude celý mesiac cielene kontrolovaná príprava dieťaťa na vyučovanie a záujmové aktivity budú v tomto období povolené až po ukončení prípravy do školy.
11. chrániť pred poškodením a zámerne neničiť majetok centra a PNR
 - Pri zámerom poškodení a ničení majetku centra alebo PNR sa dieťa v rámci svojich možností spolupodieľa na odstránení vzniknutej škody formou opravy zničenej veci alebo určitou symbolickou finančnou čiastkou. Spoluúčasť pri platení má rovnaký výchovný účinok ako plná úhrada poškodeného majetku. Finančné spolupodieľanie na hradení škody sa zaznamenáva v pláne výchovnej práce s dieťaťom alebo v pláne prípravy na osamostatnenie sa MLD.
12. dodržiavať čas vychádzok, ktorý bol vopred vzájomne dohodnutý a v prípade omeškania z akéhokoľvek dôvodu hneď telefonicky kontaktovať službukonajúceho zamestnanca alebo PNR
 - V súvislosti so závažnosťou nedodržania dohodnutého času vychádzky, môže byť ďalšia vychádzka kratšia, alebo nepovolená. Ak sa dieťa v priebehu jedného mesiaca opakovane nevráti do centra v dohodnutom čase, môžu byť skrátené alebo nepovolené vychádzky najdlhšie počas trvania jedného mesiaca.

Povinnosti mladého dospelého, pre ktorého sa vykonávajú opatrenia v centre:

- v plnom rozsahu rešpektovať a dodržiavať domový poriadok, ako aj interné dokumenty centra,
- rešpektovať a plniť nariadenia a usmernenia riaditeľa a ostatných zamestnancov centra,
- konať tak, aby boli zachované práva druhých,
- správať sa tak, aby neohrozoval svoje zdravie a bezpečnosť, ako aj zdravie a bezpečnosť ďalších osôb (v centre nie je povolené vlastniť predmety ohrozujúce zdravie a bezpečnosť, vykonávať činnosti zdraviu škodlivé, najmä fajčenie, konzumácia alkoholických nápojov, požívanie zdraviu škodlivých látok alebo omamných a psychotropných látok a pod.),
- na verejnosti sa správať tak, aby nebolo poškodené dobré meno zariadenia,
- dodržiavať nočný pokoj od 22:00 hod. do 06:00 hod.,
- odchádzať na viac ako 12 hodín z centra len s vedomím sociálneho pracovníka alebo službukonajúceho zamestnanca na samostatnej skupine,
- zodpovedne a samostatne si plniť povinnosti určené domácim poriadkom (príprava stravy, upratovanie, a pod.),
- pripravovať si stravu v kuchyni a priestoroch určených na tieto účely,
- dodržiavať v izbe, ktorú obýva ako i v spoločných priestoroch čistotu a poriadok,
- po vzájomnej dohode medzi zamestnancami samostatnej skupiny sa podieľať na celkovom upratovaní spoločných priestorov samostatnej skupiny vrátane sociálnych zariadení, kuchyne a okolia,
- umožniť vykonať kontrolu izby, ktorú MLD obýva, riaditeľovi, sociálnym pracovníkom, službukonajúcim zamestnancom, prípadne inej riaditeľom poverenej osoby centra,

- zo zariadenia nevynášať a nepožičiavať majetok a inventár centra neposkytovať nocľah cudzím osobám v priestoroch samostatnej skupiny,
- chrániť pred poškodením a zámerne neničiť majetok centra,
- pri úmyselnom poškodení, príp. znehodnotení majetku centra MLD zabezpečí jeho opravu, príp. adekvátne náhradu,
- odstrániť na vlastné náklady spôsobené škody alebo znečistenie ubytovacích priestorov, ktoré budú zavinené MLD,
- hospodárne a zodpovedne nakladať s finančnými prostriedkami, ktoré má k dispozícii,
- pravidelne mesačne, vždy do desiateho dňa v danom mesiaci platiť úhradu za poskytovanú starostlivosť, ak mu táto povinnosť vznikne,
- hospodárne užívať teplú a studenú vodu ako i elektrickú energiu,
- zodpovedne si plniť úlohy zadané školou, ktorú navštevuje,
- predložiť potvrdenie o návšteve školy vždy do 10. septembra príslušného roka, ak sa MLD pripravuje na povolanie štúdiom,
- predložiť najneskôr 10 dní od ukončenia štúdia sociálnemu pracovníkovi centra potvrdenie o evidencii na ÚPSVaR-e, ak sa MLD nepripravuje na povolanie štúdiom a nie je zamestnaný.

Mladý dospelý, ktorý si prevezme kľúč od vchodu do samostatnej skupiny, za neho zodpovedá. Taktiež preberá hmotnú zodpovednosť za poskytnuté priestory a zariadenie na samostatnej skupine.

Tieto povinnosti sú súčasťou dohody o poskytovaní starostlivosti MLD. Mladý dospelý je pri podpise tejto dohody sociálnym pracovníkom oboznámený s tým, že každé porušenie tejto dohody prispieva k ukončeniu jeho pobytu v centre.

x) Spôsob poskytovania vreckového:

Centrum sa pri poskytovaní vreckového deťom a MLD riadi § 65 a § 66 zákona č. 305/2005 Z. z. a § 23 ods. 1 až 3 vyhlášky č. 103/2018 Z. z. a Internou smernicou – Jednotný postup pri poskytovaní vreckového.

Sociálny pracovník centra mesačne písomne na základe interného dokladu požiada ekonomický úsek o vyplatenie vreckového v zmysle platných právnych predpisov. Interný doklad predloží sociálny pracovník na ekonomický úsek a samostatne usporiadanú skupinu najneskôr do 10. dňa príslušného mesiaca. Interný doklad obsahuje meno, priezvisko, dátum narodenia, výšku vreckového a mesiac, za ktorý má byť vyplatené. Za správnosť výpočtu vreckového zodpovedá sociálny pracovník centra.

Dieťa a MLD v centre je schopný samostatne si prevziať vreckové na základe týchto kritérií:

1. jeho zdravotný stav dovoľuje prevziať si vreckové,
2. dokáže sa podpísať,
3. jeho mentálny vek dosahuje úroveň minimálne 6-ročného dieťaťa,
4. jeho finančná gramotnosť umožňuje samostatné hospodárenie s vlastným vreckovým, prípadne mu bude poskytnutá potrebná pomoc zohľadňujúca jeho vek a rozumovú vyspelosť v súlade s § 65 a § 66 zákona č. 305/2005 Z. z.

O spôsobe využitia vreckového rozhoduje dieťa a MLD.

Ak dieťa a MLD v centre nie je schopný prevziať si vreckové z dôvodu jeho mentálneho a zdravotného stavu, vreckové na ŠSS s ošetrovateľskou starostlivosťou a ŠSS s opatrovateľskou starostlivosťou preberá určený zamestnanec skupiny, ktorý podpísal hmotnú zodpovednosť za preberanie vreckového a mesačne podpisuje výdavkový pokladničný doklad s určenou sumou vreckového.

Vreckové v profesionálnej náhradnej rodine preberá PNR a následne ho odovzdá deťom, prípadne MLD, ktorí spĺňajú kritéria samostatného preberania vreckového.

Vreckové deti a MLD, ktorí nie sú schopní samostatného preberania vreckového spravuje PNR, pričom prihliada na ich túžby a prania.

Vreckové týchto detí a MLD musí byť efektívne a účelne využité pre potreby dieťaťa, ktoré pri poskytovaní starostlivosti o neho prevyšujú bežný štandard, obohacujú jeho život a skvalitňujú ho v čo najvyššej možnej miere.

Zamestnanec určený na preberanie vreckového a PNR je povinný viesť písomnú evidenciu o použití finančných prostriedkov vyplácaných v rámci vreckového pre deti a MLD a dokladovať pokladničné bločky, ktoré sú doložené pri zúčtovaní vreckového.

Centrum má vypracované zoznamy detí a MLD, ktorí sú schopní samostatného preberania, a ktorí toho schopní nie sú. Tieto zoznamy tvoria členovia odborného tímu na základe kritérií samostatného preberania vreckového a pravidelne ich podľa potreby upravujú v súlade s § 23 ods. 1 vyhlášky č. 103/2018 Z. z.

y) Postup v rizikových situáciách pre dieťa alebo mladého dospelého, pre ktoré sa vykonáva pobytové opatrenie v centre:

Centrum má vypracovaný krízový plán, ktorý obsahuje postupy v týchto rizikových situáciách:

- agresívne dieťa a mladý dospelý
- šikanovanie
- sebapoškodzovanie dieťaťa a mladého dospelého
- podozrenie na sexuálne násilie a zneužívanie dieťaťa a mladého dospelého
- útek alebo nevrátenie sa dieťaťa a mladého dospelého z povoleného pobytu
- záškoláctvo
- ohrozenie života, závažné zranenie dieťaťa, mladého dospelého a zamestnanca centra
- infekčné ochorenie dieťaťa a mladého dospelého
- požiar
- únik plynu, vody

S krízovým plánom sú oboznámení všetci zamestnanci centra a nachádza sa na každej samostatne usporiadanej skupine. PNR v prípade rizikových situácií neodkladne telefonicky kontaktujú sociálnych pracovníkov.

Postupy pri jednotlivých rizikových situáciách:

1. Agresívne dieťa alebo mladý dospelý:

- zachovať pokoj,
- deti, ktoré sa nachádzajú v blízkosti krízovej situácie, presunúť do bezpečnej vzdialenosti od agresívneho dieťaťa bez straty dohľadu nad nimi,
- v prípade, že agresívne dieťa napadlo fyzicky iné dieťa, odtiahnuť (pokiaľ je to možné) agresora od obeť,
- minimalizovať priamy očný kontakt s agresívnym dieťaťom,
- sledovať verbálne i neverbálne prejavy agresívneho dieťaťa,
- nenarušovať osobný priestor agresívneho dieťaťa,
- dovoliť agresívnemu dieťaťu uvoľniť napätie (hovoriť, kričať, nadávať),
- identifikovať príčinu úzkosti a stratu sebakontroly agresívneho dieťaťa,
- navrhnúť agresívnemu dieťaťu alternatívne riešenie jeho situácie,

- podať adekvátnu liekovú terapiu podľa odporúčania odborného lekára (ak dieťa navštevuje psychiatra),
- zvýšene sledovať agresívne dieťa, kým sa úplne neupokojí,
- v prípade zlyhania všetkých krokov zavolať rýchlu zdravotnú pomoc na linke **112** (prípadne **155**) a políciu na tel. číse **112** (prípadne **158**),
- informovať príslušného koordinátora (prípadne jeho zástupcu) o vzniknutej situácii, ktorý o udalosti informuje riaditeľku centra a v prípade potreby privolá do služby ďalšieho zamestnanca skupiny,
- spísať záznam o vzniknutej situácii a informovať aj odborný tím centra.

Opis techník deeskalácie konfliktných situácií a agresívneho správania:

Deeskalačné techniky sa skladajú z troch zložiek:

1. Vyhodnotenie situácie

- dostatočný čas a vhodný priestor na možnosť pomoci a úniku,
- uvedomiť si svoje emócie a okolnosti danej situácie,
- nebyť s agresívnym dieťaťom alebo MLD sám v uzavretej miestnosti,
- odstrániť z dosahu dieťaťa alebo MLD nebezpečné predmety,
- redukovať vonkajšie stimuly – tlmené svetlo, tichá miestnosť, stíšenie alebo vypnutie telefónu,
- nadviazanie verbálneho kontaktu, hľadanie príčin konfliktných situácií alebo agresívneho správania
- pokiaľ je to možné presunúť dieťa alebo MD do inej miestnosti, resp. na iné vhodné miesto na jeho upokojenie a odvrátenie pozornosti od zdroja problémov.

2. Komunikácia

- oslovovať dieťa alebo MLD menom, dodáva to komunikácii osobný ráz,
- vyjadrovať empatiu, čo môže eliminovať bezmocnosť a frustráciu,
- s dieťaťom alebo MD komunikovať len jeden na jedného, v opačnom prípade to môže stupňovať situáciu,
- udržiavať plynulú komunikáciu, pokiaľ viazne, je vhodné zopakovať poslednú vetu dieťaťa alebo MLD formou otázky; takýmto spôsobom je agresívne dieťa alebo MLD nútený k odpovediam, verbalizuje svoj hnev, čo vedie k racionálnemu uvažovaniu a postupnému upokojeniu,
- zachovávať pokojný, presvedčivý hlas, vyhýbať sa hlasitému prejavu, ostrému tónu a impulzívnym odpovediam,
- poskytnúť dostatok času na to, aby pochopil, čo mu bolo povedané, nepodávať hneď ďalšie informácie,
- vhodné je povedať dieťaťu alebo MLD o svojich pocitoch, napr. („to, ako kopeš do dverí, ma znepokojuje“) a taktiež vyjadriť nesúhlas so správaním dieťaťa alebo MLD, ale nie s jeho osobou, napr. („nepáči sa mi, že tu kričíš, si asi veľmi rozrušený“),
- vhodné je odviesť pozornosť, čo môžete dosiahnuť tým, že dieťaťu alebo MLD ponúknete niečo na pitie, prípadne na jedenie, napr. („určite po tom všetkom, čo si dnes zažil, musíš byť smädný, môžem ti ponúknuť čaj alebo vodu?“),
- prehliadať osobné slovné útoky zo strany dieťaťa alebo MLD,
- udržiavať očný kontakt, pretože vzbudzuje dôveru a záujem – musí byť primeraný a nesmie trvať dlho – najlepšie je prerušiť ho krátkym pohľadom na zem,
- komunikovať s dieťaťom alebo MLD v rovnakej výške; ak si odmietne sadnúť, nenaliehať na to,
- postaviť sa pri komunikácii v stoji bokom k dieťaťu alebo MLD, nie priamo tvárou k nemu,
- nepribližovať sa k dieťaťu alebo MLD zozadu a taktiež sa k nemu neobracat' chrbtom,

- vyvarovať sa konfrontačnému ani defenzívnemu postoju tela – ruky v bok alebo prekřížené na hrudi,
- pri komunikácii s dieťaťom alebo MLD v úzkostnej fáze dodržiavať vzdialenosť približne 1,2m (orientačne vzdialenosť dvoch paží) – približovanie sa k dieťaťu alebo MLD znižuje jeho osobný priestor a zvyšuje tak napätie a negatívne emócie,
- pri komunikácii s dieťaťom alebo MLD vo fáze verbálnej agresie dodržiavať vzdialenosť približne 1,8m (orientačne na vzdialenosť troch paží); tento prístup je najbezpečnejší v prípade ďalšej eskalácie (stupňovaní) situácie,
- nerobiť prudké, rýchle pohyby a gestá,
- nedotýkať sa dieťaťa alebo MLD počas agresívneho správania; fyzický dotyk zo strany personálu môže dieťa nesprávne vyhodnotiť a podporiť ho v názore, že je nutné brániť sa a vyriešiť konflikt násilím,
- zväziť dotyky bezprostredne po zmiernení a upokojení konfliktnej situácie alebo agresívneho správania,
- vo fáze fyzickej agresie zväziť jedno z nasledujúceho: buď zakročiť, utiecť, alebo sa schovať; vždy platí pravidlo, že bezpečnosť personálu a ostatných detí je prioritou.

3. Vyjednávanie

- vystupovať ako osoba ochotná a schopná pomôcť,
- meniť konfrontáciu na diskusiu,
- dieťaťu alebo MLD priebežne vysvetľovať, čo a prečo robíte, ponúkať mu rôzne zmeny a alternatívne riešenia,
- dieťa alebo MLD má tak možnosť vybrať si, pocítiť, že môže sám za seba rozhodovať,
- vysvetľovať a popisovať zmysel uskutočňovaných intervencií, napr. („snažím sa ti pomôcť“),
- fyzická aktivita môže pomôcť deeskalovať agresiu – možnosť použitia rotopedu alebo boxovacieho vaku.

Pokiaľ nie je efekt deeskalácie dostatočný, je potrebné privolať rýchlu zdravotnú pomoc na linku **112** (prípadne **155**). V deeskalácii však aj naďalej pokračujete.

Prostriedky telesného obmedzenia možno použiť výlučne v prípade ak je priamo ohrozený život alebo priamo ohrozené zdravie dieťaťa alebo MLD, alebo iných fyzických osôb, a to len na čas nevyhnutne potrebný na odstránenie priameho ohrozenia.

O vzniku a priebehu celej situácie je potrebné urobiť písomný záznam.

2. Šikanovanie:

- informovať príslušného koordinátora (alebo jeho zástupcu) a ostatných zamestnancov skupiny,
- nevzbudiť podozrenie u agresora,
- chrániť zdroj informácií, neprezradiť ho, ak si to sám nepraje a nechce pristúpiť na otvorenú konfrontáciu,
- pracovať s informáciami rozvážne, čo najmenej prezradiť o veciach, ktoré sa nedajú dokázať („nevytvárať kauzy“), pracovať taktne a profesionálne (žiadne sudy, ale fakty),
- celý prípad riešiť rozvážne, na pokojnom mieste s dostatkom času,
- vypočuť svedkov, obeť a obvineného zvlášť,
- pri zisťovaní vzniknutej situácie a vypočúvaní obeť brať zreteľ na sekundárnu viktimizáciu a teda citlivo pristupovať k obeť,
- spísať záznam o vzniknutej situácii a informovať odborný tím centra.

3. Sebapoškodzovanie dieťaťa alebo mladého dospelého:

- upokojiť dieťa, rozptýliť jeho pozornosť,
- odobrať mu nebezpečný predmet,
- poskytnúť mu podľa potreby prvú pomoc alebo ošetrovanie,
- v závislosti od povahy situácie privolať rýchlu zdravotnú pomoc na linke **112** (prípadne **155**) a políciu na linke **112** (prípadne **158**),
- bezodkladne informovať príslušného koordinátora (prípadne jeho zástupcu), ktorý o udalosti informuje riaditeľku centra a v prípade potreby privolá do služby ďalšieho zamestnanca skupiny,
- zaznamenať situáciu do denného záznamu a knihy úrazov,
- spísať záznam o vzniknutej situácii a informovať odborný tím centra.

4. Podozrenie na sexuálne násilie a zneužívanie dieťaťa alebo mladého dospelého:

- zachovať pokoj, nepôsobiť šokovane,
- zabezpečiť izolovanie agresora od obete (pokiaľ je to možné tak, aby nepoňal podozrenie, ak nebol prichytený pri čine),
- v prípade potreby poskytnúť dieťaťu prvú pomoc, prípadne zabezpečiť hospitalizáciu dieťaťa zavolaním na linku **112** alebo **155**,
- dať dieťaťu najavo, že mu veríte, nenútiť ho hovoriť, ale povzbudiť ho k odvahe prehovoriť; citlivo zdôrazniť dieťaťu, že nie je vinné za to, čo sa stalo; získané informácie nikdy nebagatelizovať vyhláseniami, že sa vlastne nič vážne nestalo,
- ak je dôvodné podozrenie, že došlo k spáchaniu sexuálneho násillia a zneužitia dieťaťa, kontaktovať políciu na tel. čísle **112** (prípadne **158**),
- bezodkladne informovať príslušného koordinátora (prípadne jeho zástupcu), ktorý o udalosti informuje riaditeľku centra,
- hneď ako to bude možné spísať záznam o vzniknutej situácii a informovať odborný tím centra.

5. Podozrenie na požitie omamných látok alebo alkoholických nápojov u dieťaťa, mladého dospelého:

- zachovať pokoj, nepôsobiť šokovane,
- povedať dieťaťu alebo MLD o podozrení, že je pod vplyvom nejakej omamnej látky alebo alkoholu,
- vysvetliť dieťaťu alebo MLD, že si podozrenie musíme overiť orientačným testovacím prístrojom (ak to dieťa alebo MLD odmietne, oboznámime ho, že bude nutné kontaktovať políciu),
- v prípade, že sa podozrenie potvrdí a dieťaťu viditeľne potrebuje prvú pomoc, službukonajúci zamestnanec skupiny zavolá zdravotnú pomoc na linke **112** alebo **155**,
- v prípade, že sa podozrenie potvrdí a dieťaťu nepotrebuje prvú pomoc, službukonajúci zamestnanec skupiny nechá dieťa alebo MLD vytriezviť,
- po vytriezvení je potrebné sa dieťaťu alebo MLD spýtať, čo sa stalo, či má nejaký problém a pokúsiť sa o rozhovor,
- ak rozhovor odmieta, je vhodné dať jasne najavo, že vám prekážalo, v akom stave dieťa alebo MLD prišiel a zároveň vyjadriť obavy (Pri pokuse o rozhovor sa vyvarujte sarkazmu a vyvolávaniu pocitu viny. Nie je vhodný krik, nadávanie, výčitky, dieťa alebo MLD sa môže uzavrieť.),
- informovať príslušného koordinátora (prípadne jeho zástupcu), ktorý o udalosti informuje riaditeľku centra,
- hneď ako to bude možné spísať záznam o vzniknutej situácii a informovať odborný tím centra.

6. Útek alebo nevrátenie sa dieťaťa a mladého dospelého z povoleného pobytu:

- ak sa dieťa nedostaví na skupinu v dohodnutom čase – vždy a bezodkladne informovať príslušného koordinátora (prípadne jeho zástupcu), ktorý určí ďalší postup, o udalosti informuje riaditeľku centra a v prípade potreby privolá do služby ďalšieho zamestnanca skupiny,
- podľa pokynov koordinátora kontaktovať políciu na tel. čísle **112** (prípadne **158**),
- mať pripravené informácie o dieťati – aktuálnu fotografiu, popis dieťaťa – vek, výška, váha, farba očí, vlasov, stručnú charakteristiku dieťaťa, prípadne informácie o kamarátoch, známych a rodine,
- polícii poskytnúť všetky dostupné informácie, pokúsiť sa z rozhovoru s deťmi zistiť presnejšie informácie, možný dôvod úteku a miesto, kde by sa dieťa mohlo nachádzať,
- spísať záznam o vzniknutej situácii a informovať aj odborný tím centra.

7. Záškoláctvo:

- pokúsiť sa rozhovorom s dieťaťom zistiť, čo ho traumatizovalo, prípadne viedlo k záškoláctvu (či išlo o impulzívnu reakciu alebo plánované záškoláctvo),
- byť tolerantný a empatický voči dieťaťu, dôvodom záškoláctva môžu byť rôzne príčiny (nielen dobrodružstvo, ale aj strach z niekoho a niečoho...),
- spísať záznam o vzniknutej situácii a informovať odborný tím centra,
- získané informácie podať príslušnému koordinátorovi (prípadne jeho zástupcovi), ktorý o tom informuje riaditeľku centra,
- intenzívne spolupracovať so školou, ktorú dieťa navštevuje – najmä s triednou učiteľkou
- spolupracovať s odborným tímom, v prípade potreby s psychiatrom, klinickým psychológom a inými odborníkmi.

8. Ohrozenie života, závažné zranenie dieťaťa, mladého dospelého a zamestnanca centra:

- poskytnúť zranenému dieťaťu prvú pomoc,
- zabezpečiť hospitalizáciu dieťaťa zavolaním na linku **112** (prípadne **155**),
- ak je dôvodné podozrenie, že k zraneniu došlo zapríčinením inou osobou, kontaktovať políciu na tel. čísle **112** (prípadne **158**),
- zabezpečiť, ak je to možné, izolovanie agresora od obete,
- bezodkladne informovať príslušného koordinátora (prípadne jeho zástupcu), ktorý o udalosti informuje riaditeľku centra,
- ak je zranený zamestnanec skupiny, bezodkladne informuje o tejto udalosti príslušného koordinátora (prípadne jeho zástupcu), ktorý o tom informuje riaditeľku centra a v prípade potreby privolá do služby ďalšieho zamestnanca skupiny,
- zaznamenať situáciu do denného záznamu a knihy úrazov,
- spísať záznam o vzniknutej situácii a informovať odborný tím centra.

9. Infekčné ochorenie dieťaťa alebo mladého dospelého:

- izolovať nakazeného od ostatných bez straty dohľadu nad ním,
- kontaktovať alebo navštíviť čo najskôr pediatra, ktorý určí ďalší postup,
- v prípade prepuknutia ochorenia mimo ordinačných hodín, podľa stavu závažnosti choroby, kontaktovať zdravotnú pohotovosť **055/2851700** (Toryská 1, Košice), ohľadom konzultácie postupu ošetrovania nakazeného,
- v prípade podozrenia na vážne ohrozenia zdravia dieťaťa bezodkladne zavolať na linku **112** (prípadne **155**),
- bezodkladne informovať príslušného koordinátora (prípadne jeho zástupcu), ktorý o tom informuje riaditeľku centra a v prípade potreby privolá do služby ďalšieho zamestnanca skupiny,

- dbať na zvýšenú hygienu v zariadení – častejšie umývanie rúk, najmä po návrate zvonku, po toalete, pri príprave jedál a pred každým jedlom,
- zabezpečiť zvýšenú dezinfekčnosť – dezinfekciu podlahových plôch, kuchynskej linky, riadu, úchyto, vypínačov, kľučiek, madiel schodišťa, ovládačov, atď.

10. Požiar:

- upozorniť ostatných v centre na požiar – poplach sa oznamuje slovom: HORÍ,
- bezodkladne ohlásiť vznik požiaru na ohlasovňu požiarov – tiesňová linka **112** (prípadne **150**),
- odpovedať na otázky operátora tiesňovej linky a riadiť sa jeho pokynmi,
- vykonať nevyhnutné opatrenia na záchranu ohrozených osôb (evakuovať deti) – využiť na to chodby, schodiská a ostatné únikové cesty vedúce na voľné priestranstvo,
- ak je to možné, uhasiť požiar dostupnými hasiacimi prostriedkami (voda, piesok, ručné hasiace prístroje, vlhké prikrývky a pod.) alebo vykonať nevyhnutné opatrenia na zamedzenie jeho šírenia,
- zabezpečiť odvetranie zadymených priestorov, chodieb, schodísk a ostatných únikových ciest slúžiacich na evakuáciu osôb,
- odpojiť elektrinu (hlavný istič pred vchodovými dverami), plyn (hlavný uzáver pred domom),
- bezodkladne informovať príslušného koordinátora (prípadne jeho zástupcu), ktorý o udalosti informuje riaditeľku centra,
- ihneď ako to bude možné spísať záznam o vzniknutej situácii.

11. Únik plynu:

- vykonať nevyhnutné opatrenia na záchranu ohrozených osôb (evakuovať deti) – využiť na to chodby, schodiská a ostatné únikové cesty vedúce na voľné priestranstvo,
- kontaktovať linku SPP: **0850 111727**, uviesť názov organizácie, adresu organizácie, adresu KDE UNIKÁ PLYN, svoje meno a telefónne číslo, z ktorého sa volá,
- upovedomiť najbližších susedov o nebezpečenstve,
- bezodkladne informovať príslušného koordinátora (prípadne jeho zástupcu), ktorý o udalosti informuje riaditeľku centra,
- hneď ako je to možné spísať záznam o vzniknutej situácii.

12. Únik vody:

- kontaktovať linku VVS (vodárne): **055 7952777**, uviesť názov organizácie, adresu organizácie, adresu KDE UNIKÁ VODA, svoje meno a telefónne číslo, z ktorého sa volá,
- bezodkladne informovať príslušného koordinátora (prípadne jeho zástupcu), ktorý o udalosti informuje riaditeľku centra,
- hneď ako to bude možné spísať záznam o vzniknutej situácii.

Program centra pre deti a rodiny Košice – Hurbanova je platný od 01.03.2024, zároveň sa týmto ruší platnosť Programu centra pre deti a rodiny zo dňa 01.02.2023.

V Košiciach, 21.02.2024

Vypracoval: odborný tím centra

schválila: Mgr. Silvia Komorová
riaditeľka CDR

príloha č. 1

Zoznam pracovných pozícií, na ktorých zamestnanec Centra pre deti a rodiny Košice – Hurbanova, so sídlom: Hurbanova 42, 040 01 Košice, prichádza do osobného kontaktu s deťmi v súlade s § 58 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov:

	Zoznam pracovných pozícií, na ktorých zamestnanec centra prichádza do osobného kontaktu s deťmi
1.	sestra
2.	vychovávateľ
3.	pomocný vychovávateľ
4.	pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou
5.	profesionálny náhradný rodič
6.	sestra – „zodpovedná osoba“
7.	koordinátor starostlivosti o deti - vychovávateľ
8.	sociálny pracovník
9.	psychológ
10.	špeciálny pedagóg
11.	fyzioterapeut
12.	riaditeľ